

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยใช้ แบบสอบถามกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 105 ราย และผู้แทนชุมชน จำนวน 105 ราย รวม 210 ราย เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้นำผลข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังปรากฏผลดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน และการเปรียบเทียบ บทบาทที่ปฏิบัติ และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนชุมชน

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ ปัญหา และอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับ สถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏผลในตารางที่

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ ของคนเป็น สมาชิกองค์ การบริหาร ส่วนตำบล และตัวแทน ชุมชน	อายุ		ระดับการศึกษา			อายุ		หญิง				รวม	
			ต่ำกว่า 35 ปี	ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา ตอน ต้น	มัธยม ศึกษาตอน ปลายหรือ เทียบเท่า	รวม	ระดับการศึกษา				รวม
									ต่ำกว่า35ปี	ตั้งแต่ 35ปีขึ้นไป	ประถมศึกษา		
สมาชิกสภา องค์การ บริหารส่วน ตำบล	30 (14.2)	56(26.7)	38 (18.0)	32 (15.2)	16 (7.6)	86 (41.0)	7 (3.3)	12 (5.7)	4 (1.9)	12 (5.7)	3 (1.4)	19 (9.0)	105 (50.0)
ผู้แทนชุมชน	21 (10.0)	46(21.9)	43 (20.5)	18 (8.6)	6 (2.9)	67 (31.9)	15 (7.1)	23 (11.0)	11 (5.2)	22 (10.5)	5 (2.4)	38 (18.0)	105 (50.0)
รวม	51 (24.3)	102 (48.6)	81 (38.6)	50 (23.8)	32 (15.2)	153 (72.9)	22 (10.5)	35 (16.7)	15 (7.1)	34 (16.2)	8 (3.8)	57 (27.1)	210 (100.0)

จากตารางที่ 1 แสดงว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏ ดังนี้
ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 210 คน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรง และทางอ้อม ในเขต พื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50 แยกเป็นเพศชาย 86 คน คิดเป็นร้อยละ 41 และเพศหญิง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ในระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษา ประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 มัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และมีมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

กลุ่มที่ 2 ผู้แทนชุมชน ได้แก่ ผู้แทนชุมชนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50 แยกเป็นเพศชาย 67 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 เป็นเพศหญิง 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ในระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษา ประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 มัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 29 คน ร้อยละ 13.8 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจำนวน 11 คน ร้อยละ 19.0

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน และเปรียบเทียบ บทบาทที่ปฏิบัติจริงขององค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ปรากฏผลในตารางที่ 2 - 6

ตารางที่ 2 แสดงตัวกลางเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคาดหวัง และการปฏิบัติจริง ในการจัดการพื้นที่สีเขียวของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนชุมชน

ข้อ ที่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			งาน/กิจกรรม การจัดการพื้นที่สีเขียว	บทบาทตามความคาดหวัง		
	\bar{X}	S.D	ระดับ		\bar{X}	S.D	ระดับ
1	3.08	1.22	ปานกลาง	การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ	3.93	1.10	มาก
2	3.68	1.22	มาก	การสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการปลูกป่าชุมชน	3.95	1.13	มาก
3	3.10	1.26	ปานกลาง	การจัดให้มีสถานที่ การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ	3.97	1.14	มาก
4	3.19	1.27	ปานกลาง	การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่สีเขียว	3.95	1.12	มาก
5	3.10	1.23	ปานกลาง	การให้การสนับสนุนและพัฒนาความรู้แก่ชุมชนในการบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศต้นน้ำ	3.75	1.17	มาก
6	2.85	1.28	ปานกลาง	การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่าและพื้นที่สีเขียว	3.17	1.28	ปานกลาง
7	2.42	1.23	ปานกลาง	การสนับสนุนงบประมาณแก่ชุมชนในด้านนันทนาการสิ่งแวดล้อมอาคารสถานที่ สุขภาพ อนามัย	3.70	1.21	มาก
8	2.27	1.23	ปานกลาง	การรณรงค์ให้ชุมชนรู้ถึงคุณประโยชน์และโทษของการตัดไม้ทำลายป่าและพื้นที่สีเขียว	3.69	1.18	มาก
9	2.38	1.24	ปานกลาง	การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการดูแลรักษาป่าไม้และพื้นที่สีเขียว	3.12	1.24	ปานกลาง
10	2.86	1.25	ปานกลาง	การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนในการจัดการพื้นที่ป่า	3.38	1.3	ปานกลาง
	2.90		ปานกลาง	รวม	3.68		มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริง ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการพื้นที่สีเขียว ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) โดยมีผลการศึกษา ดังนี้ การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และสวนสาธารณะ มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) และมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) การสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการปลูกป่าชุมชนมีการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.68$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) การจัดให้มีสถานที่ การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ มีการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.95$) การให้การสนับสนุน และพัฒนาความรู้แก่ชุมชน ในการบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศต้นน้ำ มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.75$) การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่า และพื้นที่สีเขียวมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) การสนับสนุนงบประมาณแก่ชุมชนในด้านนันทนาการสิ่งแวดล้อมอาคารสถานที่ สุขภาพ อนามัย มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.42$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) การรณรงค์ ให้ชุมชนรู้ถึงคุณประโยชน์และโทษของการตัดไม้ทำลายป่า และพื้นที่สีเขียว มีการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.69$) การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการดูแลรักษาป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.32$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดการพื้นที่ป่า มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการพื้นที่สีเขียว ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีการปฏิบัติจริง ในเรื่องของการสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกป่าชุมชน ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมาได้แก่การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว ($\bar{X} = 3.19$) และการปฏิบัติจริงน้อยที่สุดในเรื่องของการกำหนดระเบียบข้อบังคับในการดูแลรักษาป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว ($\bar{X} = 2.27$)

ความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการพื้นที่สีเขียว ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความคาดหวัง ในเรื่องของการจัดให้มีสถานที่ การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาได้แก่ การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว ($\bar{X} = 3.95$) และมีความคาดหวังน้อยสุดได้แก่ การกำหนดระเบียบข้อบังคับในการดูแลรักษาป่าไม้ และพื้นที่สีเขียว ($\bar{X} = 3.12$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการการปฏิบัติจริง และความคาดหวัง ในการวางระเบียบผังเมืองของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนชุมชน

ข้อ ที่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			งาน/กิจกรรม	บทบาทตามความ คาดหวัง		
	\bar{X}	S.D	ระดับ	การวางระเบียบผังเมือง	\bar{X}	S.D	ระดับ
11	2.56	1.31	ปาน กลาง	การจัดให้มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ ดินของชุมชน	3.37	1.23	ปาน กลาง
12		1.26	มาก	การจัดสร้างถนนในหมู่บ้านตำบลเพื่อ สะดวก รวดเร็ว และความปลอดภัย	4.02	1.11	มาก
13	2.84	1.24	ปาน กลาง	การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม สำหรับการอยู่อาศัย และการใช้พื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพ	3.49	1.20	ปาน กลาง
14	3.48	1.32	ปาน กลาง	การเชื่อมโยงโครงข่ายถนนภายในหมู่ บ้านตำบลให้สามารถติดต่อถึงกันได้	3.62	1.19	ปาน กลาง
15	3.22	1.29	ปาน กลาง	การจัดให้มีระบบประปาเพื่อจัดหา น้ำสะอาดและปลอดภัยแก่ชุมชน	3.77	1.71	มาก
16	3.19	1.29	ปาน กลาง	การจัดให้มีสถานที่ เพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.75	1.13	มาก
17	3.33	1.27	ปาน กลาง	การคุ้มครอง ดูแลพื้นที่สาธารณะ ประโยชน์ของชุมชน	3.81	1.13	มาก
18	3.04	1.16	ปาน กลาง	การจัดให้มีและการบำรุงไฟฟ้าหรือ แสงสว่างในชุมชน	3.81	1.13	มาก
19	3.43	1.23	ปาน กลาง	การส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ภายในชุมชน เช่นการปลูกต้นไม้ การรักษาความสะอาด	3.37	1.23	ปาน กลาง
20	3.52	1.26	ปาน กลาง	การจัดให้มีสนามเด็กเล่น และสวน สาธารณะ	3.85	1.14	มาก
	3.21		ปาน กลาง	รวม	3.68		มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริง ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการวางระเบียบผังเมือง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และความคาดหวังของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) โดยมีผลการศึกษา ดังนี้ การจัดให้มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) การจัดสร้างถนนในหมู่บ้านตำบลเพื่อความสะดวก รวดเร็ว และความปลอดภัย มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.53$) และมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัย และการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) การเชื่อมโยงโครงข่ายถนนภายในหมู่บ้านตำบลให้สามารถติดต่อถึงกันได้ มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) และมีความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.62$) การจัดให้มีระบบประปาเพื่อจัดหาน้ำสะอาด และปลอดภัยแก่ชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) ความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.77$) การจัดให้มีสถานที่ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) การคุ้มครอง ดูแลพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) การจัดให้มีและการบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่าง ในชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) และมีความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) การส่งเสริมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีภายในชุมชน เช่นการปลูกต้นไม้ การรักษาความสะอาด มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) การจัดให้มีสนามเด็กเล่น และสวนสวนสาธารณะ มีการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.52$) และมีความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการวางระเบียบผังเมือง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีการปฏิบัติจริง ในเรื่องของการจัดสร้างถนนในหมู่บ้านตำบล เพื่อสะดวก รวดเร็ว และความปลอดภัย รองลงมาได้แก่ การเชื่อมโยงโครงข่ายถนนภายในหมู่บ้าน ตำบลให้สามารถติดต่อถึงกันได้ และที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุดในเรื่องของการจัดให้มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของชุมชน

ความคาดหวังของชุมชน ในการวางระเบียบผังเมือง ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มีความคาดหวัง ในเรื่องของการจัดสร้างถนน ในหมู่บ้าน ตำบลเพื่อสะดวก รวดเร็ว และความปลอดภัย รองลงมาได้แก่ การจัดให้มีสนามเด็กเล่น และสวนสาธารณะ และมีความคาดหวังน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม สำหรับการอยู่อาศัย และการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4 แสดงตัวกลางเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติจริงและความคาดหวัง ในการจัดการของเสียและสารบริโภคของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนชุมชน

ข้อที่	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			งาน/กิจกรรม	บทบาทตามความคาดหวัง		
	\bar{X}	S.D	ระดับ		\bar{X}	S.D	ระดับ
				การจัดการของเสีย และสารบริโภค			
21	3.50	1.16	ปานกลาง	การจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะให้แก่ชุมชน	3.97	1.10	มาก
22	3.70	1.21	มาก	การรณรงค์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ที่ถูกวิธี	3.75	1.18	มาก
23	3.30	1.16	ปานกลาง	การจัดหาภาชนะเก็บขยะมูลฝอยให้แก่ชุมชน	3.95	1.05	มาก
24	2.80	1.30	ปานกลาง	การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการจัดการขยะมูลฝอย	3.50	1.22	ปานกลาง
25	2.84	1.28	ปานกลาง	การจัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะของชุมชน	3.67	1.20	มาก
26	3.32	1.20	ปานกลาง	การจัดการน้ำเสียในครัวเรือนของชุมชน	3.83	1.08	มาก
27	3.49	1.23	ปานกลาง	การจัดให้มีบ่อบำบัดน้ำเสีย รวมของชุมชน	3.93	1.11	มาก
28	3.12	1.23	ปานกลาง	การรณรงค์ให้ชุมชนมีความรู้ในการจัดการน้ำเสียในครัวเรือน	3.68	1.18	มาก
29	3.37	1.27	ปานกลาง	การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากสารบริโภค	3.80	1.15	มาก
30	3.28	1.29	ปานกลาง	การสนับสนุนให้ชุมชนปลูกพืชปลอดสารพิษ	3.81	1.26	มาก
	3.27		ปานกลาง	รวม	3.79		มาก

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริง ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการของเสียและสารบริโภคน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) โดยมีผลการศึกษา ดังนี้ การจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะให้แก่ชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) การรณรงค์ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) การจัดหาภาชนะเก็บขยะมูลฝอยให้แก่ชุมชนมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการจัดการขยะมูลฝอย มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) การจัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะของชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.24$) มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) การจัดการน้ำเสียในครัวเรือนของชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) การจัดให้มีบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) การรณรงค์ให้ชุมชน มีความรู้ ในการจัดการน้ำเสียในครัวเรือน มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) ความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) การป้องกันและควบคุมมลพิษที่เกิดจากสารบริโภค มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) ความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) การสนับสนุนให้ชุมชนปลูกพืชปลอดสารพิษ มีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการของเสียและสารบริโภค ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีการปฏิบัติจริง ในเรื่องของการรณรงค์ ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ที่ถูกวิธี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะให้แก่ชุมชน และที่มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการจัดการขยะมูลฝอย

ความคาดหวังของชุมชนในการจัดการของเสียและสารบริโภค ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความคาดหวัง ในเรื่องของการจัดระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะให้แก่ชุมชนมากที่สุดรองลงมาได้แก่ การจัดหาภาชนะเก็บขยะมูลฝอยให้แก่ชุมชน และความคาดหวังน้อยที่สุดได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการจัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวกลาง เลขคณิตระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้แทนชุมชน

บทบาทหน้าที่	ด้านพื้นที่สีเขียว			ด้านการวางระเบียบผังเมือง			การจัดการของเสียและสารบริโภค		
	\bar{X}	S.D	T	\bar{X}	S.D	T	\bar{X}	S.D	T
บทบาทตามที่ปฏิบัติจริง	2.90	0.88	10.31	3.21	0.89	8.38	3.27	0.90	8.80
บทบาทตามความคาดหวัง	3.68	0.22		3.68	0.89		3.76	0.89	

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการพื้นที่สีเขียว การวางระเบียบผังเมือง การจัดการของเสียและสารบริโภค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($T = 10.31, T = 8.38, T = 8.80$ ตามลำดับ) ที่ระดับ 0.05 พอสรุปได้ว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการพื้นที่สีเขียว ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความแตกต่างกัน โดยมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการวางระเบียบผังเมือง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความแตกต่างกัน โดยมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) และความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชนในการจัดการของเสียและสารบริโภค มีความแตกต่างกัน โดยมี

การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) และความคาดหวังของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวกลางเลขคณิตของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทตามความคาดหวัง ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนระหว่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับผู้แทนชุมชน

สถานภาพ	N	บทบาทที่ปฏิบัติจริง		T	บทบาทตามความคาดหวัง	
		\bar{X}	S.D		\bar{X}	S.D
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	210	3.13	0.81	2.36	3.72	0.80
ผู้แทนชุมชน						

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริง ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($T = 2.36$) ที่ระดับ 0.05 พอสรุปได้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีการปฏิบัติจริง ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$)

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า

1. ปัญหาในด้านการบริหารงาน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.0 มีการศึกษา ในระดับประถมศึกษา ยังไม่เข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องของ การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน การจัดการพื้นที่สีเขียว การวางระเบียบผังเมือง และการจัดการของเสียและสารบริโภค และขาดจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แนวทางการแก้ไขปัญหา มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน การจัดการพื้นที่สีเขียว การวางระเบียบผังเมือง และการจัดการของเสีย และสารบริโภค สร้างจิตสำนึกแก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา ให้เกิดมีความรักความเข้าใจ และห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

2. ปัญหาในด้านงบประมาณ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญ กับแผนพัฒนาตำบล ในเรื่องของการจัดการพื้นที่สีเขียว และการจัดการของเสียและสารบริโภคมากนักจะกระทำในเรื่องของการวางระเบียบผังเมือง โดยเฉพาะการ จัดสร้างถนน ที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา เห็นว่า เป็นผลงานที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน งบประมาณในการพัฒนาจะทุ่มเทในด้านนี้มาก จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเวือ ตำบลบ้านด้า ตำบลแม่ใส และตำบลบ้านใหม่ พบว่าร้อยละ 70 ของงบประมาณทั้งหมดจะจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ถนน สะพาน แทบจะไม่มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สีเขียว และการจัดการของเสียและสารบริโภคเลย มีแผนงานและโครงการบางอย่างไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน จากการศึกษา พบว่า ในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แทบทุกตำบล มีปัญหาในเรื่องของการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนปล่อยลงสู่กว๊านพะเยา โดยไม่มีการบำบัดก่อนปล่อยน้ำทิ้ง แต่การปฏิบัติงานแผนงาน และโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จะเน้นในเรื่องของถนนหนทาง แนวทางการแก้ไขปัญหา แก้ไข ปรับปรุงระเบียบกฎหมาย ให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น และให้ชุมชนเป็นผู้ตรวจสอบ มีการวางแผนการใช้งบประมาณที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ไม่เน้นหนักในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้กระทำควบคู่กันไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน และแผนงาน และโครงการการจัดพื้นที่รองรับที่ชัดเจน ไม่เป็นที่เคลือบแคลงสงสัย มีแผนพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต

3. ปัญหาด้านส่งเสริมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมชุมชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มาจากผู้นำกลุ่มเดิม คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 65.0 ขาดความเชื่อถือ ในการดำเนินการของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชน ทั้งนี้เพราะขาดการประชาสัมพันธ์ ในการส่งเสริมกิจกรรม ขาดการร่วมมือของชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ขาดจิตสำนึกของชุมชน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางการแก้ไขปัญหา องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานงานกับชุมชนอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดความเชื่อถือ ไม่เห็นแก่ตัว และเห็นแก่ประโยชน์ของชุมชนเป็นที่ตั้ง และมีการประชาสัมพันธ์ ผลงานและกิจกรรมให้ชุมชนได้รับทราบและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน ตัดสินใจ และติดตามประเมินผลงาน มากขึ้น